

SERGI GUIX PLANAS

PLAGI

STONBERG
EDITORIAL

PLAGI

Sergi Guix Planas

STONBERG
EDITORIAL

Primera edició: abril 2023

© Sergi Guix Planas

© de les característiques d'aquesta edició: Stonberg Editorial
Gran Via de les Corts Catalanes 636 - 08007 Barcelona (Catalunya)

Tel. 933 175 412

stonberg@stonbergeditorial.com

www.stonbergeditorial.com

Disseny de la coberta: Claudi Herreros

Producció: Stonberg Editorial

©Fotografia de la coberta: Nikita Belov per a unsplash.com

©Fotografia pàgina 25: iStock.com / DeshaCAM

©Fotografia pàgina 91: Elmyr de Hory

©Fotografia pàgina 223: iStock.com / Artit Wongpradu

©Fotografia pàgina 237: iStock.com / Sergii Gnatiuk

ISBN: 978-84-126824-4-1

DIPÒSIT LEGAL: B 7556-2023

Cap part d'aquesta publicació,
inclòs el disseny de la coberta, pot ser reproduïda,
emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà,
ja sigui elèctric, químic, mecànic, òptic,
de gravació o de fotocòpia
sense permís previ de la marca editorial.

A la Berta, per ser-hi sempre.

A en Sala, per haver-ho fet possible.

A la Queralt, per haver-se apuntat al viatge.

Què és el nostre rostre, si no una cita?

Roland Barthes

Des del fons de la sala esquivava les taules del menjador. Les recomanacions a l'hora d'escollir el millor calçat esportiu i els comentaris sobre les últimes congestes es fonien amb la fressa dels ganivets escorxant galtes i de les culleretes gratant terrisses amb grumolls de crema.

Val a dir que a la Cantina del Gegant, el restaurant més antic de Valldorca, aquests sorolls no el sorprenien. Durant més de seixanta anys, dins d'aquelles parets s'hi havien arribat a sentir declaracions d'amor etern, baralles enverinades, un part amb final feliç i fins a quatre trets d'uns maquis mal nascuts que havien buidat la caixa i les provisions de la Candelera de 1948.

Avançant entre les taules, en Marc no perdia de vista el segon tret —nou mil·límetres, perfil de flor tropical, botxí d'una petita aranya de la pols— que havia fet diana en una de les bigues del sostre. El podia descriure a la perfecció, el forat. Fixar-s'hi era un recurs habitual els dies que estava més atrafegat.

«No miris mai els ulls dels clients quan vagis de bòlit,
et faran perdre el temps amb qualsevol collonada
i també la perspectiva d'allò que és més urgent.»

Les paraules que en Salvador Massana havia confiat al seu fill el primer dia de feina continuaven conservant, avui dia, l'autoritat pròpia d'un manament que calia obeir cegament. Fins que la noia de la taula vuit, descarada i indiscreta, et mirava fixament i aleshores, esclar, era un bon moment per transgredir la norma sagrada.

Mentre s'hi acostava va preparar el somriure que amagava unes incisives un xic separades i tot anava bé —esquena recta, escàpules enfora, estómac endins— fins que a uns cinc metres de distància, els moviments de la noia furgant a dins la seva motxilla van començar a presentar l'aspecte d'autèntiques convulsions. En Marc va arrufar el nas. I si era una tarada que li volia buidar un pot d'esprai de pebre a les còrnies? De mica en mica, les seves passes es van anar encongint, preparant-se per repel·lir l'atac. Massa tard, la noia havia trobat el que buscava.

—*Oh my God! Martin Moses!!! Could you... could you... Autograph!*
—va xisclar, apuntant-lo amb un tovalló i un bolígraf tricolor.

La petició, pronunciada amb una potència tan desmesurada que va fer emmudir la parella de gavatxos de la sis i la família monoparental de la nou, també va destarotar els músculs de la cara d'en Marc.

—Jo diria... —dubte i desconcert— em sembla que et confons.

La noia va obrir molt la boca.

—Ara sí que estic flipant! També parles català? Ua, tiu jo al·lucino! —va agafar el telèfon mòbil de damunt la taula—. Et fas una foto amb mi?

Just en aquell instant, Mercè Balcells, orgullosa propietària d'una panxa de cinc mesos i carregada amb dos plats de llonzes amb guarnició, va plantar-se davant seu.

—Què Marc? Trigarem gaire a tornar a la Terra?

—Sí, sí... perdona... —i es va girar, deixant enrere la noia, el mòbil i un tovalló amb l'única signatura estampada d'un suc d'olives arbequines.

Va ser al cap de dues setmanes, quadrant la caixa del restaurant, quan en Marc va sentir per primera vegada *Surrender* a la

ràdio de la cuina. Una cançó tan enganxosa com el collons d'oli que li empastifava la mà. Guitarres, baix i bateria seguint la comparsa d'un piano trepidant. Per descomptat, també hi havia veus. Veus d'homes, veus de dones, una coral infantil i el bram d'un elefant, una de les poques extravagàncies d'un jove que acabava d'aterrar al panorama musical, però a qui tothom augurava un futur esplendorós. La crítica es desfeia en elogis i assegurava que no hi havia prou etiquetes per definir l'amalgama d'estils que contenia aquell disc. Una obra mestra fruit del talent sobrenatural de la nova joia de Manchester que, per si no n'hi hagués prou, comptava també amb els gens adequats per moure's còmodament pel segle XXI. Perquè sí: vint-i-tres parells de cromosomes i un fotimer de cèl·lules ben avingudes, s'havien conxorxat per fer d'en Martin Moses un ésser viu atractiu de collons.

Va sentir soroll a dins la cuina. Cada vespre el seu pare seguia el mateix ritual per netejar els fogons: primer, els ruixava amb el desgriexador i, en acabat, hi passava un fregall d'alumini esfilagarsat i una baieta feta miques. A en Salvador tant se li'n fotia. Des de la mort de la Magda, feia dos anys, que els fregalls, les baietes i els àtoms en general havien deixat d'amoïnar-lo. Quan va sortir de la cuina es va trobar el seu fill amorrat davant l'ordinador.

—I a tu, ara què et passa? —es va deslligar el davantal.

—Res... només és que... has vist aquesta fotografia? —en Marc va ampliar-la i la va assenyalar amb el cursor.

En Salvador va acostar-se fins a un pam de la pantalla. Puta presbícia del dimoni.

—No sabia que t'haguessis tenyit de ros —va estudiar-se la fotografia de dalt a baix—. Mira que en vas arribar a fotre de besties a Barcelona.

—Aquest d'aquí no soc jo.

—Ah no? I qui vols que sigui? —en Salvador va fer una ganyota sense perdre de vista a la fotografia—. Estaves més sec que un pal d'escombra, t'ho devies gastar tot fumant i bevent... ni menjar devies fer!

—És la foto d'un cantant anglès.

I va ser així, contemplant la imatge bucòlica i pixelada d'una platja de les Maldives, quan en Salvador va descobrir que el noi esquifit de la fotografia era un calc gairebé perfecte del seu fill. Tant, que fins i tot va quedar-se un parell de segons repassant mentalment el seu historial de faldilles, i només va respirar alleugerit en no recordar cap episodi pernicios amb la dona que abraçava el jove amb efusió maternal. I amb la seguretat d'aquella certesa va agafar la bossa d'escombraries i va sortir al carrer com un home del sac qualsevol.

En Marc va apagar l'ordinador. A la paret del seu darrere, un calendari ple de gargots anunciava que avui era l'últim diumenge de juliol del 2008, que es trobaven a la meitat de la temporada d'estiu i que fins a la segona setmana de setembre, la Cantina del Gegant dispensaria esmorzars, dinars i sopars, dia sí i dia també.

Assegut en una taula del menjador, en Joaquín es mirava la finestra que ell mateix havia bastit feia pràcticament setanta anys. Eren els dies de glòria d'un jove cepat i ferm, que només uns mesos enrere havia entrat triomfant per la Diagonal amb un Mauser 98 carregat a l'esquena. Ara, però, aquella bèstia invencible s'havia pansit en un vegetal inútil a qui havien de canviar els bolquers i alimentar tres vegades al dia.

En Marc li va començar a péixer el iogurt. Darrerament, havia refinat molt la tècnica i sota la seva batuta, en Joaquín gairebé no acabava mai llantiat. Tot i això, era una tasca complicada, especialment a partir de la tercera cullerada, quan el seu avi engegava una simfonia de queixes i insults incomprensibles dedicats a rojos, jueus, moros, mariques i tota la maleïda modernitat. Era un vespre de juliol, però a Valldorca ja feia dies que hi refrescava.

No sabem amb certesa quan i per què es va popularitzar l'expressió «tenir el cap com un timbal» i a la Mercè francament, aquella dada li importava un rave, tot i que de bon grat ho hauria volgut saber, si això hagués aturat algun dels brams que en Salvador esbarriava pel restaurant.

—Molta tonteria amb el cantant aquest, però jo encara no n'he vist ni un ral.

—I el penques se'n va un dilluns, sabent que venen tots els transportistes.

—A sobre el passen a recollir amb un taxi... Redeu, que la tele la paguem entre tots!

Des de feia unes setmanes, en Salvador estava insuportable. Tot havia començat a principis d'agost, amb el sòmines del diari comarcal encaparrat a escriure un article i fer quatre fotografies al seu fill. Tan malament les va fer, que abans no engegessin les rotatives, en Marc en va haver d'enviar un parell de l'àlbum familiar a correu. Una setmana després, al restaurant ja s'hi havien presentat tres televisions, avorrides d'enviar periodistes a peu de platja en plena canícula o a fregir ous ferrats damunt les xapes dels cotxes.

Un d'aquells dies va aparèixer la Natàlia. Va dir «estudio periodisme i soc becària a *La Vanguardia*» i també «no saps el què m'ha costat convèncer a l'editor», però «al final et dedicarem una pàgina del diari de dilluns». S'havia presentat d'improvís a la Cantina i quan en Marc va haver plegat, ella l'esperava asseguda en una de les taules del Casino.

—M'has d'explicar com t'ho fas per no morir-te de fàstic —la Natàlia examinava la plaça del davant—. Fa una hora i mitja que soc aquí i només han passat quinze persones.

—Pensa en un cinema projectant la mateixa pel·lícula des de fa anys... una pel·lícula amb pocs actors.

—650 habitants, oi? —va deixar la gravadora damunt d'una taula enganxosa de ves a saber què. De dins la motxilla, en va treure un bolígraf i un bloc de notes.

—Sí, però la majoria són gent gran. De la meva edat només n'hi ha tres. Érem cul i merda des de petits fins que els malparits es van fer nòvios i ara ja esperen una criatura —en Marc va fer un glop llarg de cervesa—. Ja ho pots publicar, si vols: Fèlix i Mercè es diuen els traïdors.

—Hòstia, quin panorama... i és veritat que el teu pare és l'alcalde i el propietari del millor restaurant del poble?

—Bé, de fet només n'hi ha quatre, i els altres s'esforcen molt perquè no perdem el primer lloc —va somriure amb desgana—. A més, la majoria dels restaurants són a dalt de les pistes.

—La Geganta, l'estació més gran del Pirineu —la Natàlia va recitar l'eslògan que havia escoltat deu mil vegades a la televisió.

—L'estació és a deu quilòmetres i aquí a Valldorca tripliquem la població els caps de setmana.

La Natàlia va girar la fulla de la llibreta, era plena d'anotacions de color vermell.

—Va, parlem d'en Martin Moses: quan et vas adonar que t'hi assemblaves?

—Al restaurant, una noia em va demanar un autògraf i vaig pensar que era una sonada.

—Molt bé, i quines són les teves cançons preferides d'en Martin Moses?

—Buf! Ni puta idea dels títols...

—Mmm val, et sembla bé si hi poso *Surrender* i *Grosses Moses*?
—la Natàlia no va esperar la resposta per anotar-ho al bloc—. I què, t'agradaria algun dia conèixer en Martin?

—Tampoc em treu la son...

—Mmm poso que em faria gràcia, val?

Al cap de mitja hora, a la Natàlia se li van acabar les preguntes, però abans de marxar, havia de fer-li una fotografia en algun lloc d'aquell poblot. En Marc va proposar el safareig municipal.

—I no tens ganes de pirar? —va dir la Natàlia, repassant els ajustos de la càmera.

—Fa quatre anys vaig anar a Barcelona a estudiar Història de l'Art.

— I no t'agradava la ciutat?

—M'encantava, però es va morir la meva mare i vaig tornar per ajudar el meu pare. M'hi volia quedar uns dies i d'això ja en fa dos anys.

Els ulls d'en Marc perseguien un parell de capgrossos a dins del safareig. Es movien amunt i avall al voltant del verdet. Un no parava de topar amb la vora de pedra. La Natàlia va submergir-hi un dit i el va espantar.

—Escolta, per què no m'ensenyes com són les cases tradicionals d'aquí dalt?

La vista era francament privilegiada, s'hi podia veure bé tota la Serra, amb el Gegant flanquejat pel Matagats, l'Urpí Gran i l'Urpí Xic. Era un dia càlid de finals d'agost i la mica de calitja no impedia admirar-ne tot el conjunt. La Natàlia es va sentir afortunada contemplant la finestra a batzegades i va riure mentre gemegava a sobre en Marc. Ella, una estudiant de segon de batxillerat, devota seguidora d'en Martin Moses des del dia que el va escoltar

—i veure— per primera vegada, havia pres la determinació que si no podia tenir la sabata original, almenys es calçaria una bona còpia. El joc inofensiu que havia preparat havia resultat prou lucratiu, tant per a ella com per en Marc, que ara la mirava amb aquells ulls blau cel que la posaven tan calenta, cada vegada que veia el vídeo de *Surrender*. Va xisclar un parell de vegades abans d'escórrer-se. Mentre es vestia, el va examinar: alt, prim, amb el nas una mica ganxut i torrat pel sol de muntanya. Potser sí que era un noi atractiu, però no s'hi hauria fixat mai si no hagués estat un calc exacte d'en Martin.

En Marc fullejava una vegada i una altra les pàgines de *La Vanguardia*: cap rastre de l'article de la Natàlia. Potser el suïcidi de David Foster Wallace¹ havia ocupat l'espai destinat al reportatge o ves a saber si havia estat la descoberta d'un frau relacionat amb la falsificació d'un quadre, el qui n'havia provocat l'omissió. — Marc Massana? Ja pots passar.

La sala de maquillatge tenia un aire, un nosequè d'immensitat, però no era res més que una il·lusió produïda pels miralls de les parets, que en multiplicaven els límits reals. Cada un quedava recobert per unes fileres de bombetes que projectaven la llum idònia perquè la maquilladora acabés d'enllestir en Marc. Va repassar la fotografia d'en Martin Moses enganxada al mirall i després es va fixar en el convidat d'aquella nit.

—No t'hauré de retocar gaire... És increïble, no havia vist mai ningú tan ben caracteritzat —va agafar el pot de gomina i el va

¹ Una pena infinita

prémer amb força contra el palmell de la mà. Mentre li escampava pels cabells, va afegir—. I això que estic acostumada a tractar amb tota la faràndula del país.

A la sala d'espera, fosca i espartana, tan sols hi havia un sofà entapissat de color verd, un televisor amb reproductor de DVD incorporat i una taula de fusta amb les revistes *Hola* i *Solo Moto*. Per la seva condició de gènere, era una obligació interessar-se per la victòria de Valentino Rossi al Gran Premi de San Marino i obviar la presentació en societat de la filla de Margarita Maria Beatriu de Borbó-Parma i Orange-Nassau. Davant d'aquesta disjuntiva, va obrir la porta. El passadís estava farcit de quadres amb les fotografies i signatures dels convidats més distingits del programa. Es va repenjar a la paret, indiferent a les mirades en blanc i negre de Paul Preston i David Bisbal. Al fons s'hi veia una part del plató, amb el presentador esgotant les últimes línies del monòleg inicial. Uns metres més endavant, just davant del públic, el regidor contrarestava el pes d'un ventre imponent, tibant l'esquena enrere i forjant una injusta imatge de fatxenda busca-raons. A través d'uns auriculars rebia instruccions de ves a saber qui. Abans de donar pas a la publicitat, va animar al públic perquè esclatés en un fort aplaudiment.

—Perdona, tu ets en Marc?

Es va girar, un home corpulent amb americana negra, bronzejat i perfectament clenxinat, li allargava la mà.

—Sí, soc jo —va fer neguitós—. Ja em toca sortir?

—No ho sé, no soc de l'equip del programa —tenia una veu greu amb un fort deix sud-americà—. Tinc una amiga que treballa a producció i m'ha dit que et trobaria aquí —va treure una targeta de la butxaca interior de l'americana—. Em dic Patrick Sosa i dirigeixo una empresa de management audiovisual. Ens ocupem de subministrar dobles per a rodatges publicitaris i cinematogràfics.

En Marc se'l mirava amb una cara que basculava entre la més absoluta ignorància i un incipient interès.

—Però això... existeix? —va adonar-se de com n'era d'absurda la pregunta i va intentar arreglar-ho—. Vull dir, és una professió? —no ho va aconseguir.

Va aparèixer un somriure de complicitat i també una mirada carregada de tendresa. Era la cara que en Patrick reservava quan detectava algun material valuós. I no s'equivocava, el noi d'allà davant reunia tot allò que un representant podia demanar: no només era idèntic a en Martin Moses —això era evident al primer cop d'ull—, sinó que a més, esbombava sense vergonya, una absoluta ignorància del funcionament del mercat.

—Marc —va dir posant-li les mans damunt dels braços, com qui es prepara per confessar un secret important—, no només és una professió, sinó que també pots guanyar-hi diners. Truca'm demà i trobem-nos un dia per parlar-ne.

En Patrick no va esperar cap resposta. Sabia que l'endemà, abans del migdia, rebria una trucada al telèfon del despatx. Mentre abandonava aquella nau industrial reconvertida en plató, va adonar-se que al puny de la camisa hi havien aparegut restes de maquillatge. Va amagar-se la màniga sota l'americana, amb els anys havia après que netejar-se les taques amb saliva solia ser el preàmbul de tragèdies de gran magnitud.

